

De ontsnapping
&
Duivels goud

Steve Berry

De Fontein

Inhoud

De ontsnapping 9

Duivels goud 43

De ontsnapping

5 JAAR GELEDEN

Cassiopeia Vitt wist niet zeker of ze haar nu of later zouden vermoorden. Maar dat ze haar zouden vermoorden was wel duidelijk.

Ze zouden het althans proberen.

Wat betekende dat ze iets moest doen, maar haar mogelijkheden waren beperkt. Haar handen waren met nylondraad achter haar rug vastgebonden, haar voeten vastgeketend aan de rotswand, die haar als een donkere cocon omsloot. Ze bevond zich diep in het Rilagebergte, meer dan tweehonderd kilometer ten zuiden van Sofia, de hoofdstad van Bulgarije. Alleen. Erger nog: niemand wist waar ze was, en de diepe keteldalen, scherpe pieken en gletsjermorenen die haar omringden behoorden tot de meest afgelegen oorden in de Balkan.

Ze was gisteren gearriveerd en had het kamp aan de voet van een beboste helling aangetroffen.

Een laag mechanisch gebrom steeg op uit een van de tenten, en twee zwarte kabels liepen slingerend de berg in, wat wees op een generator. Ze wilde net hun spoor volgen en de grot betreden, toen er een man in de opening verscheen. Hij was kort, breedgeschouderd, met een gebruind gelaat en een dunne snor. Hij droeg een overall, beklekt als met roet, en onder beide oksels zaten vlindervormige zweetplekken. Zijn gezicht liep over van verbazing

toen hij zijn bezoeker in het oog kreeg, maar die uitdrukking verdween snel.

Hij zei iets tegen haar, in het Bulgaars. Slavische talen waren niet haar sterkste punt, dus probeerde ze het in het Engels. ‘Ik hoorde in het dorp dat hier een kamp was. Ik dacht: laat ik eens gaan kijken.’

Hij had een schop en pikhouweel bij zich, die hij terzijde zette. ‘Alleen archeologen die naar botten graven. Veel meer valt er niet te zien, ben ik bang.’

Hij sprak mooi, helder Engels, met slechts een vleugje van een Russisch accent.

‘Fascinerend,’ zei ze, maar ze dacht aan wat de dorpeling had gezegd toen hij haar deze kant op wees. Dat de mannen zichzelf hadden voorgesteld als amateurgeologen.

‘Het is koud en smerig daarbinnen, en veel botten zijn er niet.’ Hij hurkte neer en liet zijn benen rusten. ‘Hierbuiten voelt het beter, in de frisse lucht.’

Hij haalde een pakje sigaretten tevoorschijn en bood haar iets te roken aan. Ze weigerde beleefd, waarna hij zelf een sigaret opstak met een wegwerpaansteker. De man zei dat hij Petar Varga heette.

‘Hoelang bent u hier al?’ vroeg ze.

‘Te lang. Wat mij betreft is dit een slecht idee. Droge grot, begrijpt u?’ Hij genoot van zijn sigaret.

‘Wordt de opgraving gefinancierd door een universiteit?’

Hij stond op. ‘Meer dan een. Maar dit is een klein project. Bij wijze van proef. Gewoon om te kijken wat er boven de grond komt.’

‘Archeologie heeft mij altijd gefascineerd,’ zei ze. ‘Zou ik de opgraving mogen zien?’

Hij hield zijn hoofd schuin en fronste. ‘Het is daarbinnen behoorlijk nauw.’

Ze wierp hem een glimlach toe. ‘Ik ben niet bang uitgevallen.’

Hij gooide zijn sigaret op de grond. ‘Waarom ook niet? Kom, ik geef u een rondleiding.’

‘Opstaan,’ kreeg ze te horen.

Daar waren ze.

Twee mannen met geweren.

Ze werd ontdaan van haar kettingen en teruggevoerd naar dezelfde tunnel die Varga haar gisteren had getoond. Die was eerst smal, maar vijftien meter de berg in werd de gang bijna twee meter breed. Het zwakke schijnsel van lampen verdreef met enige regelmaat de duisternis en onthulde muren met scherpe rotspunten, de vloer bestond uit een mengsel van zand en kiezels. Zijtunnels boden toegang tot nog meer donkere spleten. De grond onder hun voeten veranderde twee keer in hoogte, maar liep geleidelijk op. Er hing een benauwde, stinkende lucht, als in een kelder die na een storm onder water was gelopen.

Voor hen kwam de gang uit in hetzelfde rechthoekige vertrek dat ze gisteren had gezien. Het was ongeveer twintig meter lang, met een laag plafond van puntige rotsen die blauwachtig opgloeiden in het licht van dampende halogeenlampen. Helemaal aan het eind leek zich een altaar te bevinden, een rechthoekige plaat van zwart geworden steen, geschraagd door ronde pilaren. Het hele bouwsel stond op een verhoging die uit het vloergesteente was gehouwen.

Achter het altaar waren fletse muurfresco's zichtbaar; haar blik viel op een jachtafereel waarop een wild zwijn werd aangevallen door een jager te paard en een naakte man met een dubbele bijl. Ze wist dat de dubbele bijl de macht van de koning symboliseerde, terwijl de naakte man Zalmoxis, de Thracische zonnegod, voorstelde. Varga had gisteren een fout gemaakt door de figuren op het kunstwerk Romeins te noemen. En zij had een fout gemaakt door niet meteen op de vlucht te slaan.

Bij het altaar stond een andere man op haar te wachten. Hij was lang, breedgeshouerd, met een smal middel en even smalle heupen. Uit zijn ronde gezicht stak een piepkleine neus die een lichte bobbel vertoonde, en slierten zwart haar streken langs het topje van zijn oren. Hij droeg een spijkerbroek en een overhemd met lange mouwen.

'Ik ben Lev Sokolov,' zei hij tegen haar. Hij sprak Engels met een vet Russisch accent. 'Ik heb opdracht gekregen je te ondervragen.'

'Van wie?'

'De Russen. Zij zijn hier de baas.'

'Volgens mij is Bulgarije een onafhankelijk land.'

Hij haalde zijn schouders op. 'Kan best zijn. Maar hier hebben de Russen het voor het zeggen.'

'Wat is er zo bijzonder aan deze plek?'

'Waarom ben je hier?'

Ze kon moeilijk zeggen dat Henrik Thorvaldsen haar had gevraagd de omgeving te verkennen. Haar Deense vriend, gefascineerd door alles wat verloren was gegaan en twintig keer rijker dan zij ooit zou kunnen worden,

was op de mogelijke locatie van een onontdekt Thracisch praalgraf gestuit.

Dat kwam zelden voor.

De Thraciërs waren een strijdlustig nomadenvolk, dat zich bijna vijfduizend jaar geleden in de centrale Balkan had gevestigd. Ze werden voor het eerst vermeld in de Ilias als bondgenoten van de Trojanen in de strijd tegen de Grieken, en Herodotus merkte cynisch op dat ze hun kinderen verkopen en hun vrouwen laten verkeren met welke man het ze maar belieft. Tweeënhalfduizend jaar geleden heersten ze over de bergen van Noord-Griekenland en wat later Zuid-Bulgarije zou worden. Na uiteindelijk te zijn veroverd door Alexander de Grote, en nogmaals door de Romeinen, gingen ze in de zesde eeuw ten slotte op in de Slavische volken. Ze ontwikkelden geen schrift en lieten geen spoor van hun bestaan achter, behalve graftomben bezaaid met fabelachtige schatten van zilver en goud. De meeste graven waren verder naar het noorden gevonden, in het midden van Bulgarije, in wat nu de ‘Vallei der Thracische Koningen’ werd genoemd. Maar Thorvaldsen had bij toeval de locatie ontdekt van een obscuurder graf in het zuiden. Een plaats die ooit een belangrijk deel uitmaakte van het oude Thracië. De inwoners hadden dit gebergte de naam Rila gegeven, wat ‘waterrijk’ betekende. Hij had gehoopt dat het graf ongeschonden zou zijn. Helaas hadden anderen het eerst gevonden.

En zij waren niet op zoek naar historische schatten.

‘Ik ben op vakantie en had dit deel van Bulgarije nooit gezien,’ zei ze tegen Sokolov.

‘Juffrouw Vitt, u bent belangrijk. U bezit een miljardenbedrijf, geërfd van uw vader. U bezit een groot landgoed in Zuid-Frankrijk. Een vrouw zoals u, een vermogend iemand, gaat niet op vakantie in dit gebergte.’

Ze hadden de vorige dag, na haar gevangen te hebben genomen, haar paspoort afgepakt en kennelijk was iemand druk in de weer geweest meer over haar te weten te komen.

‘Wat ben je van plan?’ vroeg ze. ‘Mij vasthouden voor losgeld?’

‘Ik stel alleen een simpele vraag: waarom bent u hier?’

Ze ving iets op in Sokolovs ogen, een vriendelijk verzoek om eerlijk antwoord te geven. Ze vroeg zich af of de twee andere mannen, die aan de overkant van de kamer stonden, het gesprek begrepen. Aan hun gedrag te zien luisterden ze niet eens.

Ze besloot de waarheid te vertellen en zei: ‘Dit is een Thracische graftombe.’

‘Ik vroeg mij al af wie hem had gebouwd,’ zei Sokolov. ‘Hoe oud is hij?’

‘Vermoedelijk derde tot vijfde eeuw voor Christus.’

‘We vonden dit bij toeval. Een explosief in een andere tunnel opende een schacht naar hier.’

Hij was kaal. Geen artefacten. ‘Was hij leeg?’

Hij knikte. ‘Dit is precies zoals we het vijf dagen geleden aantroffen.’

Hij bestond tenminste. Thorvaldsen zou dolbij zijn dat te horen.

Al moest ze natuurlijk eerst ontsnappen om het hem te kunnen vertellen.

Maar haar vermoeden leek te kloppen. Ze had er de hele nacht, vastgeketend aan de muur, over nagedacht. Bulgarije was rijk aan mangaan, steenkool, koper, lood, zink en goud. Deze mannen konden geologen zijn. Maar als ze gewoon een onderzoeksteam waren, waarom hielden ze haar dan gevangen? Vanwaar de geweren?

Er was maar één logische verklaring.

Er kwam een ander erts uit deze bergen, een erts dat de voormalige Sovjet-Unie openlijk had ontgonnen.

‘Hoe groot is de uraniumader die jullie hebben gevonden?’ vroeg ze.

De blik in Sokolovs ogen gaf aan dat ze het juist had geraden. ‘Groot genoeg om te weten dat je het daglicht niet meer zult zien.’ Er lag geen gevaar besloten in Sokolovs dreigement. Het klonk meer als een mededeling, die duidelijk maakte dat ze in de problemen zat, maar niet zozeer hem hoefde te vrezen.

Hij gebaarde naar een van de gewapende mannen en blafte iets in het Russisch. De man vond een mes en sneed de nylonboeien door die haar armen achter haar rug hielden.

Ze wreef het pijnlijke gevoel uit haar polsen. ‘Bedankt. Ze zaten strak.’

‘Er valt met deze mannen niet te spotten,’ zei hij. ‘Ze hebben hun orders gekregen en zullen die zonder aarzelen uitvoeren. Ik moet weten waarom je hier bent.’

Ze vroeg zich af of het Sokolovs taak was haar op haar

gemak te stellen, haar het gevoel te geven dat ze kwetsbaar was, haar vertrouwen te winnen. Hij had iets over zich. Iets wat haar aantrok. Niet de gebruikelijke arrogantie die Russen leken uit te stralen. Meer terughoudend. Iets sympathieks. Ze hield zichzelf voor dat ze op haar hoede moest zijn en niet meer moest zeggen dan nodig was.

Om tijd te winnen bestudeerde ze het gewelf.

Thracische koningen en adel werden begraven in ondergrondse tempels die *heroons* werden genoemd. Dit soort tempels, meestal rechthoekig, met verschillende kamers of bestaand uit één rond vertrek met een koepeldak, waren bedoeld voor het houden van rituele ceremoniën om de overledenen met grafgeschenken te vereren. Tot begin twintigste eeuw was de beschaving van de Thraciërs bijna geheel onbekend, dus toen Thorvaldsen haar deze kans bood, was ze opgewonden geweest bij het vooruitzicht een van hun vergeten heiligdommen te bezoeken.

Maar dit graf was overduidelijk geplunderd. Er was hier niets te vinden.

En het was tijd dat ze vertrok.

Ze telde drie tunnels die een uitweg boden. Een ervan was het pad terug naar buiten. De twee andere voerden dieper de berg in. Ze schatte de afstand tot de dichtstbijzijnde uitgang. Zo'n vijftien stappen. Rechte lijn. Geen obstakels.

Ze bewonderde opnieuw de fresco's en verbaasde zich over het ontbreken van Griekse invloeden. De Thraciërs

hadden een rijke cultuur en als ze niet onderling verdeeld waren geweest, zouden ze mogelijk een blijvende beschaving hebben opgebouwd. Na hun hellenisering waren de baarden, tatoeages, mantels, laarzen en mutsen die het volk hadden gekenmerkt helaas verdwenen, zowel uit hun leven als uit hun kunst. De hier aanwezige afbeeldingen stamden uit een tijd voor die Griekse invloed en toonden de Thraciërs in hun oorspronkelijke gedaante – niet blauwogig en roodharig, zoals ze door een waarnemer onjuist waren beschreven, maar donkerharig, met gelaatstrekken die veeleer Europees aandeden.

‘Wil je me vertellen waarom je hier bent?’ vroeg Sokolov opnieuw.

‘Doe dat vooral,’ zei een nieuwe stem. ‘Ik wil antwoord op die vraag.’

Petar Varga betrad de ruimte.

Vandaag ging hij stijlvoller gekleed, niet langer in zijn vuile werkoverall. Hij naderde de plek waar zij en Sokolov stonden met het pocherige loopje van degene die de leiding had. Bij elke stap knerde het losse grind onder zijn zolen.

‘Steek dat antwoord maar in je reet,’ zei ze.

Varga’s arm zwiepte omhoog en de rug van zijn hand sloeg tegen de zijkant van haar gezicht. De klap deed haar wankelen, maar ze hervond haar evenwicht en stond klaar om zich op hem storten, toen Varga een pistool tevoorschijn haalde.

‘Met een pistool ben je een stoere kerel,’ zei ze. ‘Ben je ook zo stoer in een gevecht met blote handen?’

Hij lachte. ‘Dat gaat me minder goed af. Het staat mij wel aan dat je niet weet wat ik ga doen.’

Ze wreef over haar wang en haar zere kaak. Daar zou hij spijt van krijgen. Slechts één kans, meer had ze niet nodig.

‘Ik hoop dat je na vannacht doorhebt dat het ons mensen is,’ zei Varga. ‘Waarom ben je hier?’

Ze besloot hem voor de gek te houden, omdat het eigenlijk niet uitmaakte wat ze zei. ‘Ik kwam jou zoeken.’

Varga’s gezicht vertrok. ‘Voor wie dan wel?’

Ze draaide zich bij hem weg en stapte dichter naar het altaar, waar een paar vuistgrote stenen verspreid over de grond lagen. Het vertrek was groot voor een Thracische graftombe. Enkele dagen geleden had ze wat research verricht en daaruit was gebleken dat de rechthoekige gewelftypen meestal uit drie afzonderlijke kamers bestonden, elk rijkelijk versierd met zuilen, friezen en kariatiden. Maar in dit gewelf waren alleen fresco’s te zien.

Dat was vreemd.

Ze vroeg zich af of de twee andere uitgangen naar nog meer kamers of tunnels zouden leiden. Het was onmogelijk daar zeker van te zijn. Ze zag stroomkabels kronkelend verdwijnen in het duister van beide openingen. Helaas kon ze niet de uitgang bereiken waarvan ze wist dat hij naar de frisse lucht leidde, want die werd aan weerszijden bewaakt door een gewapende man.

Ze tilde een van de stenen op en voelde hoe zwaar die was.

Zwaar genoeg.

‘Wat ga je doen?’ vroeg Varga. ‘Steentjes naar mij gooien?’

Ze keek nog eenmaal vluchtig om zich heen om zich te oriënteren. ‘Dat zou stom zijn. Maar...’

Ze slingerde de steen naar de lichtbalk en raakte het midden van het paneel. De lampen ploften in een regen van blauwwitte vonken uiteen.

De grotkamer werd plots in duisternis gedompeld en ze dook achter het altaar. Ze gebruikte het flauwe licht van lampen achter in de drie tunnels als bakens, veranderde van positie en rende door het donker naar de opening op vijftien passen bij haar vandaan. Ze had geen idee waar de tunnel heen voerde, maar alles was beter dan hier blijven.

De mannen schreeuwden naar elkaar in het Russisch.

Ze bleef op koers en hoopte dat ze niet tegen een van haar gijzelnemers of een stuk rots op zou lopen.

Ze vond de tunnel en stormde naar binnen.

Achter haar klonken twee schoten.

Er waren hier minder lampen, en ze hingen verder uit elkaar, zodat er veel meer duisternis dan licht in de gang opdoemde. Ze hield haar pas in. Haar schoenen stooten tegen losse kiezels en ze hield een arm gestrekt voor zich uit, tastend in de lucht.

Ze bereikte een punt waar de tunnel naar rechts afboog. Terwijl ze de hoek om ging, verscheen er achter haar een lichtje. Zaklantaarns die haar kant op kwamen.

Ze liep verder, met de ene hand voor zich uit, terwijl ze met de andere de tunnelwand volgde.

Het ene moment voelde ze vaste grond onder haar voeten, het volgende moment viel ze omlaag.

Haar maag schoot in haar keel.

Een paar tellen lang was ze gewichtloos.

Toen klapte ze tegen een harde bodem en raakte buiten bewustzijn.

Van Steve Berry verschenen bij

De Fontein:

De Amberzaal (2004)

De Romanov voorspelling (2005)

Het derde geheim (2006)

De ervenis van de Tempeliers (2007)

De Alexandrië-connectie (2008)

Het Venetiaans bedrog (2009)

Het geheim van de kathedraal (2010)

Het complot van Parijs (2011)

De tombe van de keizer (2012)

De ontsnapping

Oorspronkelijke uitgever: Ballantine Books

Oorspronkelijke titel: *The Balkan Escape*

© 2010 Steve Berry

Uit het Engels vertaald door: Gert-Jan Kramer

Duivels goud

Oorspronkelijke uitgever: Ballantine Books

Oorspronkelijke titel: *The Devil's Gold*

© 2011 Steve Berry

Uit het Engels vertaald door: Gert-Jan Kramer

Deze vertaling is tot stand gekomen na overeenkomst met
Ballantine Books, een imprint van The Random House
Publishing Group, onderdeel van Random House, Inc.

© 2012 voor deze uitgave: Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Omslag: Bureau Beck, Amsterdam

Omslagfoto: Charles & Josette Lenars/Corbis

Auteursfoto: Joel Silverman

Vormgeving binnenwerk: ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 261 3321 3

ISBN e-book *De ontsnapping* 978 90 261 3322 0

ISBN e-book *Duivels goud* 978 90 261 3327 5

NUR 332

www.uitgeverijdefontein.nl

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.